Minister Energii

Miłosz Motyka

DEL-WRE.050.17.2025.PK
3902112.15621333.12618136
Warszawa, 30-07-2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Kazimierza Kleiny złożone w dniu 8 lipca 2025 r. w sprawie zjawiska nierynkowego redysponowania mocy z odnawialnych źródeł energii OZE (wyłączanie instalacji OZE przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A), skierowane do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i przekazane według właściwości do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, BPS/043-37-923/25 przekazuję następujące wyjaśnienia.

Na wstępie należy podkreślić, że podmiotem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pracy sieci przesyłowej oraz bilansowanie handlowo techniczne Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (dalej KSE) jest operator systemu przesyłowego (dalej OSP). Realizując te zdania, OSP podejmuje niezbędne działania celem równoważenia podaży i popytu na energię elektryczną, uwzględniając uwarunkowania pracy sieci, jednostek wytwórczych oraz wymagań dotyczących bezpieczeństwa pracy systemu. Jednym z takich działań jest właśnie mechanizm nierynkowego redysponowania jednostek OZE.

W ocenie Ministra Energii występowanie zjawiska nierynkowej redukcji nie jest pożądanym elementem funkcjonowania rynku energii elektrycznej, jednakże w obecnej sytuacji rynkowej stanowi ono nieodzowny element w procesie bilansowania i zapewnienia bezpiecznej pracy KSE.

Szczegółowe uwarunkowania korzystania przez OSP z mechanizmu nierynkowego redysponowania zostały przedstawione w odpowiedzi przygotowanej przez Ministra Klimatu i Środowiska na oświadczenie Pana senatora z dnia 7 marca 2025 r. nr BPS/043-29-709/25, z dnia 24 kwietnia 2025 r. sygn. DEL-WRE.050.10.2025.PK.

Jak słusznie zauważył Pan senator w treści oświadczenia, rozwojowi branży OZE powinno towarzyszyć m.in. zwiększanie elastyczności KSE. Rozwój elastyczności systemu elektroenergetycznego jest kluczowy dla transformacji energetycznej w kontekście rosnącego udziału w systemie elektroenergetycznym energii elektrycznej wytwarzanej przez OZE. Dlatego też na bieżąco analizowane są dostępne mechanizmy, które mają na celu zwiększenie elastyczności systemu elektroenergetycznego, a w szczególności w zakresie tzw. odpowiedzi odbioru (dalej DSR) oraz zwiększenia udziału magazynów energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym.

Należy podkreślić, że rząd konsekwentnie wspiera rozwój magazynowania energii. Zapewnione zostały ramy prawne dla funkcjonowania magazynów energii, w szczególności usunięto bariery formalne, które wcześniej uniemożliwiały inwestorom czerpanie korzyści ekonomicznych z magazynowania energii elektrycznej. Wprowadzając do polskiego porządku prawnego przepisy dotyczące agregacji, otwarto posiadaczom magazynów energii drogę do świadczenia usług systemowych lub usług elastyczności na rynkach energii elektrycznej. Wprowadzenie umów z dynamiczną ceną energii elektrycznej zależną od wahań na rynku hurtowym ma na celu aktywizację odbiorców, w tym również posiadaczy magazynów energii. W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących

(Dz. U. z 2025 r., poz. 264) przesądzono, że inwestycje z zakresu elektrowni szczytowo-pompowych stanowią inwestycje celu publicznego i znacznie uproszczono proces inwestycyjny tym samym dając szansę zwiększeniu najbardziej efektywnych zasobów magazynowych. Zgodnie z aktualizacją KPEiK przewiduje się wzrost mocy magazynowej w elektrowniach szczytowo-pompowych o około 4 GW do 2040 r. Zwiększany ma być także udział innych technologii magazynowania – magazynów bateryjnych, a także technologii wykorzystujących wodór i inne gazy zdekarbonizowane. Ponadto, elektryfikacja ciepłownictwa (z wykorzystaniem OZE) wiązać się będzie również z rozwojem magazynów ciepła.

Minister Klimatu i Środowiska, jako właściwy w tamtym czasie dla działu energia, brał udział w projektowaniu wsparcia dla rozwoju magazynów energii. W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej KPO) zostały zaplanowane fundusze na modernizację elektrowni szczytowo-pompowej Porąbka-Żar oraz budowę wielkoskalowego magazynu bateryjnego. Ponadto, w ramach funduszy unijnych i krajowych, opracowano programy wspierające rozwój magazynów energii w różnych skalach. Służą temu programy takie jak „Wsparcie wykorzystania magazynów dla OSD" oraz nowy program NFOŚiGW „Magazyny energii związana z nimi infrastruktura dla poprawy stabilności polskiej sieci elektroenergetycznej" o łącznym budżecie 4 mld EUR, który jest skierowany do przedsiębiorców i przewiduje wsparcie dla magazynów o mocy nie mniejszej niż 2 MW i pojemości nie mniejszej niż 4 MWh.

Dodatkowo, programy takie jak „Mój Prąd" wspierają rozwój magazynów energii w gospodarstwach domowych. Należy podkreślić, że od uruchomionej we wrześniu 2024 r. szóstej edycji, dla mikroinstalacji PV zgłoszonych do przyłączenia od sierpnia 2024 r., magazyn energii jest obligatoryjny, co stanowi dodatkowy impuls dla rozwoju tej technologii. Dostępne są także inne programy wspierające magazyny energii współpracujące z instalacją OZE u różnych grup odbiorców, takie jak Energia dla wsi, Ulga termomodernizacyjna czy obsługiwany przez Bank Gospodarstwa Krajowego „Grant OZE" adresowany do tzw. prosumenta lokatorskiego, czyli wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych. Dzięki tym działaniom ilość magazynów energii u prosumentów w Polsce dynamicznie rośnie (na koniec 2024 r. 47 tys. magazynów o łącznej pojemności 672 MWh).

Ponadto w ramach procedowanego projektu UC84 przygotowywana jest szeroka reforma w zakresie przyłączeń do sieci elektroenergetycznych. Projektowane zmiany są rozwiązaniem m.in. problemu spekulacyjnego blokowania mocy przyłączeniowych. Wśród rozwiązań przewidziano m.in. wprowadzenie do umów o przyłączenie obowiązku realizacji kamieni milowych realizacji inwestycji (brak realizacji skutkować będzie rozwiązaniem umowy), czy też racjonalizacja i modyfikacja opłat w zakresie przyłączeń. Proponowane w UC84 zmiany przyczynią się do przyspieszenia procesu transformacji energetycznej i zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Proces przyłączeniowy będzie sprawniejszy, bardziej przejrzysty i mniej podatny na działania spekulacyjne. Pozwoli to na wykorzystanie istniejącej sieci elektroenergetycznej w bardziej optymalny sposób, co pozwoli na zwiększenie wykorzystania energii generowanej z OZE w KSE.

Kolejnym działaniem mającym na celu poprawę zdolności systemu elektroenergetycznego do integracji energii elektrycznej z OZE i lepszego funkcjonowania systemu jest rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznych (przesyłowych i dystrybucyjnych). W tym obszarze OSP przyjął Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025-2034[1], który zakłada budowę wielu linii przesyłowych dostosowujących system do lokalizacji nowych źródeł wytwórczych, w tym farm wiatrowych na morzu oraz elektrowni jądrowej. Proces modernizacji i rozbudowy obejmuje także inwestycje dotyczące udziału Polski w wewnętrznym rynku energii elektrycznej UE. Do 2030 r. powstanie drugie połączenia transgraniczne Polska – Litwa, wzmacniane są także zdolności przesyłowe na zachodzie kraju poprzez inwestycje krajowe wspierające transgraniczną wymianę energii elektrycznej. W 2026 r. zostanie

[1] Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. – Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025-2034, dostęp [21.07.2025 r.].

uruchomiony drugi tor połączenia Polska – Niemcy wraz z przesuwnikami fazowymi po stronie niemieckiej. Inwestycje te przyczynią się do dalszego wzrostu możliwości przepływów transgranicznych energii elektrycznej.

Należy podkreślić, że pozostajemy w kontakcie z przedstawicielami sektora energetyki oraz podejmujemy aktywne działania mające na celu zwiększenie wykorzystania energii elektrycznej wytwarzanej przez OZE i ich lepszej integracji z systemem elektroenergetycznym przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji podstawowych celów jakimi są: bezpieczeństwo energetyczne i transformacja energetyczna w kierunku niskoemisyjności.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, Minister Energii, będzie kontynuował rozpoczętą przez Ministra Klimatu i Środowiska realizację postulatu przedstawionego przez Pana Senatora dotyczący zainicjowania skoordynowanych działań na szczeblu rządowym, przy współpracy operatorów systemów elektroenergetycznych, w celu rozwiązania systemowych problemów KSE.

Odnosząc się do kwestii postulatu dotyczącego uwzględnienia przy podziale środków finansowych na rozwój infrastruktury, którymi zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego, kryteriów dotyczących zwiększania elastyczności, magazynowania energii oraz integracji OZE z systemem elektroenergetycznym należy wskazać, że informacje dotyczące finansowania inwestycji z powyższego zakresu zostały przedstawione w odpowiedzi przygotowanej przez Ministra Klimatu i Środowiska, na oświadczenie Pana senatora z dnia 9 kwietnia 2025 r. nr BPS/043-32-770/25, z dnia 22 lipca 2025 r. sygn. DEL-WRE.050.12.2025.PK. Należy jednak dodać informacje o nowym naborze z Funduszu Wsparcia Energetyki w ramach KPO, dotyczącym preferencyjnych pożyczek dla przedsiębiorstw prywatnych i publicznych realizujących projekty z dziedziny transformacji energetycznej. Zgodnie ze Strategią inwestycyjną Funduszu Wsparcia Energetyki (FWE) oraz zasadami naboru wniosków, kwalifikowane przedsięwzięcia do wsparcia to między innymi: budowa magazynów energii elektrycznej sprzyjających integracji OZE w systemie elektroenergetycznym oraz zwiększanie efektywności energetycznej przedsiębiorstw i budynków wraz z instalacją OZE i systemami magazynowania energii. Tak samo, jak w naborze na projekty sieciowe, głównymi kryteriami wyboru przedsięwzięć jest ich zgodność z zakresem rzeczowym określonym w priorytetach Strategii inwestycyjnej FWE. Rozpoczęty 13 czerwca nabór trwa i jego wyniki nie są jeszcze znane. Z punktu widzenia zagadnień podniesionych w oświadczeniu, dotyczących limitów rozwoju energetyki odnawialnej w kontekście przyłączania nowych mocy, które należy zintegrować w systemie, powstawanie nowych magazynów energii i systemów magazynowania energii zwiększa stabilność dostaw oraz przyczynia się do zmniejszania zakresu nierynkowego redysponowania mocy.

Z wyrazami szacunku

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka
Minister Energii
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów